

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з
навчальної дисципліни
«Контроль і ревізія»
для студентів спеціальності «Облік і аудит»
денної форми навчання**

Харків, ХНЕУ, 2009

Затверджено на засіданні кафедри контролю і аудиту.
Протокол № 4 від 24.11.2008 р.

Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з навчальної дисципліни «Контроль і ревізія» для студентів спеціальності «Облік і аудит» денної форми навчання / Укл. О.О. Бондаренко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 56с. (Укр. мов.)

Подано методичні рекомендації для підготовки відповідей на теоретичні питання за модулями й темами навчальної дисципліни «Контроль і ревізія» до семінарських занять і для виконання практичних завдань відповідно до робочої програми. Завдання подано з урахуванням різних рівнів складності та компетенції.

Рекомендовано для студентів спеціальності «Облік і аудит».

Вступ

В сучасних умовах в Україні особливо важливого значення набуває контроль за формуванням і використанням фондів фінансових ресурсів держави і суб'єктів господарювання різних форм власності. Фахівці в галузі контролю і ревізії повинні досконало знати теоретичні основи ведення контрольної діяльності, володіти навичками з організації й методики її здійснення. Набути відповідні знання, вміння та навички можливо в разі успішного засвоєння студентами навчальної дисципліни „Контроль і ревізія” в процесі проведення семінарських та практичних занять, які передбачені програмою навчальної дисципліни й мають на меті закріплення, розширення та поглиблення теоретичних знань, вироблення відповідних вмінь та навичок, а також контроль засвоєння студентами навчального матеріалу.

Семінарське заняття передбачає організовану викладачем дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів, мають можливість обміну думками і поглядами, в процесі чого розвивається мислення, формуються погляди і переконання, виробляються вміння формулювати думки й висловлювати їх та критично підходити до власних поглядів. Викладач оцінює підготовлені виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо відповідно до розроблених критеріїв і підсумкову оцінку вносить в журнал.

На практичному занятті крім детального розгляду студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни формуються вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань різного рівня складності. Попередньо підготовлений методичний матеріал включає стереотипні тестові завдання для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями й набір діагностичних та евристичних практичних завдань для розв'язування їх студентами на занятті. Ці завдання зашифровані відповідно до стандартів ОКХ і мають наступні скорочення:

А) видів типових задач діяльності:

ПФ - професійна,

СВ - соціально-виробнича,

СП - соціально-побутова;

Б) класів задач діяльності:

С - стереотипна,

Д - діагностична,

Е - евристична;

В) видів уміння:

ПП - предметно-практичне,

ПР - предметно-розумове,

ЗП - знаково-практичне,

ЗР знаково-розумове;

Г) рівнів сформованості даного уміння:

О - уміння виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації щодо неї,

Р - уміння виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації,

Н - уміння виконувати дію автоматично, на рівні навички

Структура шифру завдання

А) шифр типової задачі діяльності

Б) шифр уміння

Х. ХХ

номер задачі, наскрізний для даної виробничої функції

номер виробничої функції

Х ХХ ХХ

номер уміння, наскрізний для даної типової задачі діяльності

шифр типової задачі діяльності

Практичне заняття включає також проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Метою пропонованої методичної розробки є допомога студентам в якісній підготовці до аудиторних занять та перевірці рівня засвоєння матеріалу через відповіді на питання для самодіагностики, тестування, вирішення практичних завдань.

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи економічного контролю та організації контрольно-ревізійного процесу

Тема 1. Становлення та розвиток контролю

План семінарського заняття

1. Основні історичні вежі розвитку контролю.
2. Еволюція контролю на теренах України.
3. Основні вежі розвитку органів контрольно-ревізійної роботи у зарубіжних країнах.
4. Правова основа та організаційні схеми контролю в зарубіжних країнах.
5. Організація контрольно-ревізійної роботи в окремих країнах.

Методичні рекомендації

Для розуміння дійсного в науці слід вивчити минуле. Це безпосередньо торкається й такого питання як визначення сутності та змісту контролю, який вимагає застосування ретроспективного підходу, оскільки сам процес розвитку контролю історичний. Історичний розвиток контролю свідчить про те, що він виник не раптово, а як необхідна умова суспільної праці в забезпеченні засобами для існування всього суспільства. При підготовці до семінару необхідно вивчити конспект лекції за темою 1, рекомендовану літературу, скористатись табл. 1.1. та рис.1.1-1.3 роздавального матеріалу навчальної дисципліни «Контроль і ревізія». При вивченні етапів розвитку органів контрольно-ревізійної роботи в зарубіжних країнах слід детально розглянути Лімську декларацію, що проголошує первинні положення розвитку державного контролю у демократичних країнах. Щоб опанувати систему організації контролю в Україні в сучасних умовах, слід розглядати її у порівнянні з системами контролю в зарубіжних країнах.

З метою підвищення якості засвоєння матеріалу необхідно підготувати інформацію у вигляді доповідей або повідомлень відповідно до питань, запропонованих для обговорення на семінарському занятті, а також дати відповіді на питання для самоконтролю та на тестові завдання.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми:

Знання етапів становлення, напрямів розвитку та організаційні форми контролю; правові основи та організаційні схеми контролю в зарубіжних країнах;

Вміння та навички щодо визначення особливостей організації контрольно-ревізійної роботи в окремих країнах.

Рекомендована література

Основна [13, 16, 18, 22, 23]

Дискусійні питання (стереотипні)

6.4.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Які історичні особливості суспільства вплинули на розвиток контролю

16.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Проблеми і напрями реформування державного контролю в Україні

Питання для самодіагностики (стереотипні)

1.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Основні історичні вежі розвитку контролю.

3.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Основні вежі розвитку органів контрольно-ревізійної роботи у зарубіжних країнах.

4.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Правова основа та організаційні схеми контролю в зарубіжних країнах.

7.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Які основні важелі впливу на розвиток контролю з огляду на його історичні аспекти розвинення.

9.6.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Визначити основні етапи розвитку системи контролю в умовах розбудови ринкових відносин в Україні.

10.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Які положення розвитку державного контролю зазначено у Лімській декларації

12.1.ПФ.С. 01.ПР.Н.02 На чому базується вибір моделі організації контрольно-ревізійної роботи у різних країнах.

13.1.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Які організаційні схеми контролю застосовуються в зарубіжних країнах.

Тестові завдання (стереотипні)

17.1.ПФ.С.01.ПР.Н.01. Якому етапу розвитку контролю притаманні такі риси як: розвиток державного рахівництва, введення інвентарного опису тощо:

А) давні часи (до н.е.)

Б) 6-8 ст.н.е.

В) 11-13 ст.н.е.

18.1.ПФ.С.01.ПР.Н.01 В Україні етапом становлення контролю вважається:

А) 1998-2000 рр.

Б) 1990-1997 рр.

В) 1991-1993 рр.

19.1.ПФ.С.01.ПР.Н.01 В якому році було прийнято Лімську Декларацію:

А) 1977 р.

Б) 1976 р.

В) 1971

20.1.ПФ.С.01.ПР.Н.03 У Румунії основу контролю складають такі його різновиди:

А) президентський, парламентський, урядовий

Б) парламентський, судовий, урядовий

В) парламентський, урядовий, відомчий

21.1.ПФ.С.01.ПР.Н.03 Чи входить до Рахункової Палати Франції така посада як генеральний прокурор:

А) так

Б) ні

В) входила до 2001 року

Тема 2. Сутність контролю. Дискусійні питання

План семінарського заняття

1. Визначення поняття «контроль». Дискусійні питання.

2. Контроль як функція управління.

Методичні рекомендації

Стрімка поява нових суб'єктів господарювання, постійне збільшення кількості різних господарюючих суб'єктів у сучасних умовах спричинило і збільшення кількості економічних правопорушень та злочинів. Потреба в ефективній боротьбі з зазначеними правопорушеннями обумовлює необхідність контролю. Залежно від завдань, які ставляться перед органами контролю, від того яка його форма переважає, здійснюються різні його форми. Щоб розібратись в цьому різноманітті, вивчити конспект лекції, Закони України «Про Державну контрольно-ревізійну службу в Україні», «Про Рахункову палату України», «Про аудиторську діяльність», «О банках и банковской деятельности» скористатись рис. 2.1-2.10 роздавального матеріалу навчальної дисципліни «Контроль і ревізія». Кожна з зазначених форм контролю відіграє власну роль, має власні особливості організації, здійснення, власний понятійний апарат та потребує підвищення ефективності, дієвості та профілактичної спрямованості. Тому рекомендується ретельно вивчити зміст економічного контролю, його загальну класифікацію, звернути увагу на суб'єкти контролю, їх організаційну структуру та функції. Для більш детального засвоєння

матеріалу необхідно підготувати інформацію у вигляді доповідей або повідомлень з запропонованих дискусійних питань.

Самостійно перевірити рівень засвоєння матеріалу можливо шляхом надання відповідей на наведені стереотипні завдання у вигляді тестів і питань для самодіагностики.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми:

Знання: сутності економічного контролю, його різновидів, завдань та функцій; предмету, об'єктів, суб'єктів, методів та прийомів контролю; класифікаційних ознак; основних принципів; складу, структури та повноважень державних органів економічного контролю (ДКРС в Україні, ГоловКРУ, Рахункової палати України).

Вміння: визначати необхідність, місце, роль та значення контролю для економіки держави (в сучасних умовах господарювання), охарактеризувати структуру державних органів економічного контролю України.

Рекомендована література

Основна [11, 12, 14-17, 18, 22, 23]; додаткова [25, 28]

Дискусійні питання (стереотипні)

37.1.ПФ.С.01.ПР.Н.05. Проаналізуйте основні різновиди контролю як функції системи управління суспільними процесами.

38.1.ПФ.С.01.ПР.Н.04. Визначте та розкрийте основні цілі контролю як функції управління на підприємстві.

Питання для самодіагностики (стереотипні)

22.1.ПФ.С.01.ПР.Н.05. Поясніть поняття «контроль».

23.1.ПФ.С.01.ПР.Н.05. Вкажіть основні завдання та функції економічного контролю

26.1.ПФ.С.01.ПР.Н.05. Наведіть загальну структуру суб'єктів державного економічного контролю в Україні.

29.1.ПФ.С.01.ПР.Н.08 Перелічити спеціалізовані контролюючі органи, які діють в Україні.

30.1.ПФ.С.01.ПР.Н.06. Вкажіть основні завдання та функції фінансового контролю

31.1.ПФ.С.01.ПР.Н.07. Визначте сутність аудиту, його завдання

32.1.ПФ.С.01.ПР.Н.08. Вкажіть основні завдання та функції податкового контролю

33.1.ПФ.С.01.ПР.Н.09. Наведіть особливості та завдання бюджетного контролю

34.1.ПФ.С.01.ПР.Н.010. Наведіть загальну структуру Державного

казначейства України та особливості казначейського контролю.

35.1.ПФ.С.01.ПР.Н.11. Визначте сутність, основні напрями та етапи здійснення банківського контролю.

Тестові завдання (стереотипні)

40.1.ПФ.С.01.ПР.Н.05 Економічний контроль – це процес:

а) перевірки наявності і стану матеріальних цінностей та грошових коштів;

б) спостереження і перевірки виробничої та фінансової діяльності підприємств, яка здійснюється відповідними суб'єктами управління, наділених певними функціями контролю, з метою виявлення відхилень від встановлених параметрів цієї діяльності, усунення та попередження негативних явищ і тенденцій;

в) вивчення виробничо-фінансової діяльності підприємства, його підрозділів і дій апарату управління на підставі достовірності документів і документальних записів.

42.1.ПФ.С.01.ПР.Н.04 Необхідність контролю в сучасних умовах господарювання визначається:

А) незадовільним станом законодавчої бази з питань контролю і ревізії

Б) збільшенням кількості економічних правопорушень та злочинів

В) реформуванням органів державного контролю в Україні

44.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 До суб'єктів державного економічного контролю в Україні не належать:

А) Конституційний суд України

Б) Аудиторська Палата України

В) Національний банк України

54.1.ПФ.С.01.ПР.Н.04 Під категоріями контролю розуміють найважливіші його поняття, які концентрують в собі зміст всієї сукупності норм, правил і принципів, що розкривають вимоги й мотиви вивчення господарювання.

а) Так. б) Ні.

62.1.ПФ.С.01.ПР.Н.07 Незалежний контроль здійснюється:

а) бухгалтером-експертом;

б) аудитором;

в) головним бухгалтером підприємства;

г) посадовою особою Рахункової палати України.

64.1.ПФ.С.01.ПР.Н.13 Парламентський контроль є прерогативою:

а) Верховної Ради;

- б) Рахункової палати;
- в) Адміністрації Президента;
- г) Конституційного суду.

65.1.ПФ.С.01.ПР.Н.13 Контрольні повноваження Президента України обумовлені:

- а) конституційним становищем голови держави;
- б) необхідністю контролювати дії Верховної Ради України;
- в) ухвалою Конституційного суду України;
- г) волевиявленням народу України.

66.1.ПФ.С.01.ПР.Н.15 Контрольні функції НБУ полягають:

- а) у здійсненні контролю за дотриманням банківськими установами законодавства, економічних нормативів та власних нормативних актів;
- б) у контролі за купівельною спроможністю грошової одиниці;
- в) у дотриманні банками ставки рефінансування;
- г) у здійсненні контролю за рухом капіталу.

74.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 Коли здійснюється поточний контроль на підприємстві ?

1. При виконанні програми контролю
2. У ході здійснення ревізії діяльності підприємства
3. У момент здійснення господарських операцій

75.1.ПФ.С.01.ПР.Н.11 Які економічні відносини регулює банківський контроль?

1. Монопольну діяльність господарюючих суб'єктів
2. Формування бюджету держави
3. Витрачання коштів державного бюджету
4. Грошовий обіг та кредитно-фінансові відносини.

77.1.ПФ.С.01.ПР.Н.08 Яка основна мета функціонування державної податкової адміністрації України ?

1. Дотримання податкового законодавства й своєчасного надходження платежів у бюджет;
2. Схоронність державної власності;
3. Дотримання обліково-економічної політики підприємства.

Тема 3. Класифікація фінансового контролю

План семінарського заняття

1. Фінансовий контроль як складова економічного контролю.
2. Аудиторський контроль.

3. Податковий контроль
4. Бюджетний контроль.
5. Казначейський контроль.
6. Контроль і аудит в банках.

Методичні рекомендації

Фінансовий контроль здійснюється на самому підприємстві в формі внутрішнього контролю та держави й недержавних органів контролю, реалізується за допомогою фінансових інститутів, зумовлених товарно-грошовими відносинами. Він має місце у всіх сферах суспільного відтворення і супроводжує весь процес руху грошових фондів, охоплюючи весь комплекс господарчих процесів і грошових відносин сфери матеріального виробництва та невиробничої сфери, включаючи і стадію осмислення. Для успішного засвоєння даної теми при підготовці до семінарського заняття необхідно вивчити конспект лекції за темою 3, рекомендовану літературу, скористуватись роздавальним матеріалом з дисципліни «Контроль і ревізія» (рис. 3.1. – 3.12). При вивченні складу та компетенції контролюючих органів у сфері фінансового контролю необхідно звернутися до Законів України [2-5], Бюджетного та Господарського кодексів, повноваження окремих контролюючих органів. Особливу увагу при цьому потрібно приділити функціям, правам й обов'язкам відповідних контролюючих органів. Успішність вивчення теми можливо самостійно перевірити шляхом відповідей на запропоновані стереотипні питання та вирішення стереотипних тестових завдань. Для більш детального засвоєння матеріалу слід підготувати відповіді на запропоновані проблемні питання.

Компетенції, яких набує студент в результаті вивчення теми:

знання сутності і змісту фінансового контролю, його основних завдань, функцій, основних класифікаційних ознак.

вміння: визначати різновиди фінансового контролю, сутність аудиту, податкового, бюджетного, казначейського, банківського контролю; повноваження окремих контролюючих органів їх функції, права й обов'язки.

Рекомендована література

Література: основна [11, 12, 14-17, 18, 22, 23]; додаткова [25, 27, 28-31].

Проблемні питання (стереотипні)

108.ПФ.С. 01.ПР.Н.06 Які елементи включає система фінансового контролю в країнах з розвинутою ринковою економікою

109.ПФ.С.01.ПР.Н.06 Чи змінюється предмет фінансового контролю в залежності від стадії суспільного відтворення

Питання для самодіагностики (стереотипні)

85.ПФ.С.01.ПР.Н.06 Дайте визначення фінансового контролю

86.ПФ.С.01.ПР.Н.06 Що розуміється під об'єктом фінансового контролю

87.ПФ.С.01.ПР.Н.13 Визначте різновиди фінансового контролю, його класифікаційні ознаки

88.ПФ.С.01.ПР.Н.09 Визначте сутність Державного фінансового аудиту.

89.ПФ.С.01.ПР.Н.09 Перерахуйте види Державного фінансового аудиту.

90.ПФ.С.01.ПР.Н.09 Розкрийте зміст аудиту ефективності.

91.ПФ.С.01.ПР.Н.11 Визначте склад банківської системи України.

96.1.ПФ.С.ПР. 01.Н.08 Розкрийте сутність та зміст податкового контролю.

105.1.ПФ.С.01.ПР.Н.11 Дайте загальну характеристику контролю та аудиту в банківських установах.

106.1.ПФ.С.01.ПР.Н.10 Визначте головну мету контролю виконання Державного бюджету України в системі Державного казначейства України.

107.1.ПФ.С.01.ПР.Н.10 Розкрийте форми здійснення казначейського контролю та порівняйте їх між собою.

Тестові завдання (стереотипні)

71.1.ПФ.С.01.ПР.Н.07 Які дії приватного аудитора при виявленні помилок і порушень принципів ведення бухгалтерського обліку й звітності ?

1. Результати аудита повідомити органам податкової інспекції
2. Довести до відома замовника
3. Звернутися в правоохоронні органи
4. Повідомити засновників підприємства

110.1.ПФ.С.01.ПР.Н.015 Суб'єктами державного фінансового контролю є:

- А) незалежні аудиторські фірми
- Б) органи ДКРС України
- В) Аудиторська Палата України

111.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 Яка з перевірок вважається найбільш ефективною:

- А) документальна перевірка платників податків
- Б) камеральна перевірка платників податків
- В) фактична перевірка платників податків

112.1.ПФ.С.01.ПР.Н.09 Чи є бюджетний контроль складовою фінансового:

- А) так; Б) ні; В) частково.

113.1.ПФ.С.01.ПР.Н.10 В якому році було створено ДКУ

А) 1995; Б) 1991; В) 1993

114.1.ПФ.С.01.ПР.Н.06 Затрати на проведення контролю є економічно виправданими якщо:

- а) затрати менші за отримані доходи (вигоди);
- б) затрати у два та більше разів менші за отримані доходи (вигоди);
- в) викриваються факти зловживань і економічних злочинів;
- г) мета виправдовує будь-які затрати.

Тема 4. Ревізія: поняття і зміст

План семінарського заняття

1. Визначення поняття «ревізія».
2. Предмет, об'єкт та суб'єкти ревізії.
3. Мета, завдання, функції та принципи ревізії.
4. Зміст та класифікація ревізій

Методичні рекомендації

Ревізія є, перш за все, засобом виявлення фактів зловживань, безгосподарності, ставлення до виконання службових обов'язків, порушень фінансової дисципліни, чинного законодавства. Вона вивчає суб'єкт підприємницької діяльності в статично, ретроспективно, тобто після завершення господарських процесів. Під час її проведення аналізуються причини, умови виникнення та наслідки порушень; виявляються невикористані резерви виробництва; перевіряється система забезпечення збереження засобів та предметів праці, а також дотримання чинних стандартів з обліку та звітності. Вивчаючи відповідну інформацію, ревізор відтворює картину минулого за наявною в його розпорядженні письмовою інформацією. При вивченні поняття «ревізія» рекомендується скористатись Законом України «Про Державну контрольно-ревізійну службу в Україні», рекомендованою літературою, [10, 12, 14, 17, 22], розглянути рис. 4.1.-4.3. роздавального матеріалу з навчальної дисципліни «Контроль і ревізія» й порівняти визначення поняття «ревізія» в різних джерелах спеціальної літератури. При вивченні класифікаційних ознак ревізії рекомендовано скористатись схемою 4.4. роздавального матеріалу. З метою ефективного засвоєння матеріалу теми необхідно підготувати інформацію у вигляді доповідей або повідомлень за планом семінарського заняття з обов'язковим посиланням на інформаційне джерело. Також рекомендується уважно опрацювати та надати відповіді на наведені стереотипні питання для

самоперевірки й тестові завдання та діагностичні завдання

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання поняття «ревізія», її предмету, об'єктів та суб'єктів, функцій ревізії, принципів проведення, класифікаційних ознак ревізій.

Вміння визначати мету та завдання ревізій, особливості проведення ревізій за завданням правоохоронних органів.

Рекомендована література

Основна [2, 11, 18, 22].

Питання для самодіагностики (стереотипні)

119.1.ПФ.С.02.ПР.Н.01 Наведіть поняття ревізії та визначте її сутність.

117.ПФ.С.02.ПР.Н.02 Перелічіть функції ревізії.

118.1.ПФ.С.02.ПР.Н.02 Назвіть принципи ревізії.

119.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Наведіть класифікацію ознак ревізії.

121.1.ПФ.С.02.ПР.Н.01 Назвіть основні види ревізій в залежності від суб'єктів контролю

122.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Як класифікуються ревізії по ступеню їх здійснення?

124.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Розкрити зміст прав та обов'язків ревізора.

125.1.ПФ.С.02.ПР.Н.04 Назвіть особливості проведення ревізій за зверненням правоохоронних органів

Тестові завдання (стереотипні)

126.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 До якої форми фінансово-господарського контролю відноситься ревізія:

1. попередньої;
2. поточної;
3. наступної.

128.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Визначте види ревізій залежно від організаційної ознаки:

1. тематичні, вибіркові, комплексні;
2. планові, позапланові, перманентні;
3. відомчі, позавідомчі, змішані.

130.1.ПФ.С. 02.ПР.Н.01 Поняття «ревізор» ширше за поняття «контролер»

- А) так
- Б) ні, навпаки
- В) це зовсім різні поняття

131.1.ПФ.С. 02.ПР.Н.02 Чи притаманний ревізії принцип раптовості

- А) так
- Б) ні

В) іноді

133.1.ПФ.С. 02.ПР.Н.06 Кому підпорядковуються ревізори при проведенні ревізії за дорученнями правоохоронних органів

- А) генеральному прокурору
- Б) слідчому
- В) керівнику ревізійної бригади

Діагностичні завдання

135.1.ПФ.Д. 02.ПР.Н.06 Необхідно: 1) проаналізувати перелік вимог, що пред'являються до ревізора, відповідно до Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу»; 2) на основі проведеного аналізу сформулювати обов'язки ревізора. Вихідні дані:

1. Строго додержуватись положень Конституції України, Законів України відносно захисту прав і інтересів громадян, підприємств, установ та організацій

2. Охороняти інтереси держави, рішуче боротися з порушенням державної дисципліни при здійсненні господарської діяльності підприємствами різної форми господарювання

3. Надавати всебічну допомогу підприємствам щодо усунення виявлених недоліків і порушень.

4. Передавати правоохоронним органам (в разі виявлення зловживань та порушень чинного законодавства) матеріали ревізії, а також інформувати про виявлені зловживання державні органи, що уповноважені управляти державним майном.

136.1.ПФ.Д. 02.ПР.Н.06 Необхідно: 1) вивчити наведені категорії; 2) вибрати ті, за які контролер-ревізор несе відповідальність. Надати їх характеристику наведених категорій.

Вихідні дані: Перелік параметрів за дотримання яких ревізор несе відповідальність відповідно Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу»:

- а) ефективність ревізії;
- б) за умисне викривлення інформації або приховування фактів крадіжок та зловживань;
- в) повнота та якість проведеної ревізії;
- г) достовірність та об'єктивність інформації, що відображена в Акті ревізії та додатків до нього;
- д) всебічність та всеохватність ревізії
- є) результативність ревізії

Тема 5. Організація контрольно-ревізійної діяльності

Питання до семінарського заняття

1. Зміст контрольно-ревізійної діяльності.
2. Стадії контрольно-ревізійного процесу.
3. Планування контрольно-ревізійної діяльності.
4. Види планів в ревізії.
5. Права, обов'язки та відповідальність контролерів-ревізорів.

Методичні рекомендації

Контрольно-ревізійна діяльність відіграє важливу роль в економічному механізмі управління, оскільки координує і погоджує ряд однорідних процесів, виконання яких здійснюється колективом працівників. Вона здійснюється та проводиться у формі ревізій і перевірок, які полягають в обстеженні і визначенні окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства або їх підрозділів. При підготовці до семінару необхідно вивчити підстави та порядок проведення таких перевірок, ознайомитись з умовами допуску посадових осіб органів державних контролюючих органів до проведення планових та позапланових перевірок, з принципами планування та видами планів в ревізії. Також важливо звернути увагу на особливості застосування загальнонаукових та розрахунково-аналітичних прийомів дослідження об'єктів контролю, специфічних прийомів та способів контролю, що забезпечують виявлення фактів порушень. Перевірки здійснюються шляхом вивчення фактів, зазначених в документах, якість яких не завжди відповідає вимогам, що пред'являються до них, тому слід звернути увагу на класифікацію документів та основні ознаки підробки документів.

Результати контролю оформляються актом. При підготовці даного питання необхідно ознайомитись із структурою акта перевірки, основними вимогами, які пред'являються до кожного його розділу. Важливо пам'ятати, що завершальним етапом перевірки є реалізація її результатів. При підготовці до семінару необхідно ознайомитись із порядком оформлення акту ревізії та організацією контролю за виконанням рішень по його результатам.

Для розуміння теорії та практики організації контрольно-ревізійної діяльності, яку здійснює ДКРС України рекомендується ознайомитися з конспектом лекції за темою 5, рекомендованою літературою. Особливу увагу звернути на вивчення Закону України «Про державну контрольно-ревізійну службу», а також скористатись рис. 5.1 – 5.9. роздавального

матеріалу. Перевірити рівень засвоєння матеріалу можливо шляхом підготовки інформації у вигляді доповідей або повідомлень по питанням за планом семінарського заняття. Крім того, слід дати відповіді на нижченаведені стереотипні тестові завдання, питання для самоперевірки та вирішити діагностичні завдання.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми:

ЗНАННЯ змісту контрольно-ревізійної діяльності та її складових, сутності контрольно-ревізійного процесу, його стадій,; поняття організації контрольно-ревізійної діяльності; методів, способів та прийомів її здійснення; принципів планування контрольно-ревізійного процесу; прав, обов'язків та відповідальності контролерів-ревізорів; ознак недоброякісних документів.

ВМІННЯ та НАВИЧКИ: організації контрольно-ревізійної діяльності, планування контрольно-ревізійного процесу; розробки програм й планів проведення ревізій; обирати й застосовувати найбільш сучасні й ефективні прийоми і методи проведення ревізійного процесу; узагальнювати та реалізовувати результати контролю.

Рекомендована література

Література: основна [2, 13, 18, 22, 23].

Питання для самодіагностики (стереотипні)

137.1.ПФ.С.02.ПР.Н.04 Дайте визначення контрольно-ревізійної діяльності та процедури.

138.1.ПФ.С.02.ПР.Н.05 Що представляє собою контрольно-ревізійний процес?

140.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Перелічіть складові плану контрольно-ревізійної діяльності.

142.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Наведіть види планів в ревізії.

143.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Наведіть класифікаційні ознаки документів у ревізії.

145.1.ПФ.С.02.ПР.Н.09 Перелічіть ознаки підробки документів.

147.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 Надати порівняльну характеристику документального та фактичного контролю.

149.3.ПФ.С.01.ЗП.О.01 Які бувають різновиди актів узагальнення результатів контролю.

150.3.ПФ.С.01.ПР.О.02 Як складаються і оформляються акти ревізії? Як реалізуються матеріали ревізії?

Тестові завдання (стереотипні)

155.1.ПФ.С.01.ПР.Н.06 Основними формами проведення

фінансового контролю є:

- А) попередній, поточний, наступний
- Б) попередній, основний, результативний
- В) попередній та наступний

158.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 Укажіть прийоми й способи, що характеризують метод фінансово-господарського контролю:

1. загальнонаукові й розрахунково-аналітичні методичні прийоми контролю розширеного відтворення;
2. загальнонаукові й власні методичні прийоми контролю;
3. органолептичні, розрахунково-аналітичні й документальні методичні прийоми фінансово-господарського контролю.

161.1.ПФ.С.02.ПР.Н.09 До документальних прийомів відносяться:

- а) хронологічна перевірка;
- б) огляд;
- в) групування недоліків;
- г) взаємний контроль.

162.1.ПФ.С.02.ПР.Н.09 Перевірка доброякісності документування проводиться шляхом:

- а) арифметичної перевірки;
- б) зустрічної перевірки;
- в) контрольного порівняння;
- г) формальної перевірки.

164.1.ПФ.С.01.ПР.Н.12 При взаємній перевірці перевіряють:

- а) однакові за своїм характером документи та облікові дані;
- б) різні документи, що відображають взаємопов'язані господарські операції;
- в) правильність здійснених виправлень в документах;
- г) достовірність відображених в документах господарських операцій.

185.1.ПФ.С.01.ПР.Н.16 Що собою представляють перспективні плани?

1. Розвиток контрольно-ревізійного процесу на певну перспективу;
2. Шляхи вдосконалювання видів контролю;
3. Заходу щодо усунення недоліків контрольно-ревізійного процесу;
4. Розвиток контрольно-ревізійного процесу в недержавному секторі економіки на тривалу перспективу.

188.1.ПФ.С.02.ПР.Н.04 Види планів у ревізії

- А) річний, квартальний, місячний

Б) загальний, індивідуальний

В) перспективний, річний, квартальний, індивідуальний

194.1.ПФ.С.02.ПР.Н.08 Безтоварні та безготівкові документи це одне і теж саме

А) так;

Б)ні;

В)іноді

196.1.ПФ.С.02.ПР.Н.05 Поточний план контрольно-ревізійної роботи складається на:

а) термін, що залишився до кінця поточного року;

б) наступний календарний рік;

в) п'ять років;

г) шість місяців.

200.1.ПФ.С.02.ПР.Н.05 Стадії контрольно-ревізійного процесу:

А) організаційна, дослідна, узагальнююча

Б) планування, дослідження, узагальнення

В) власний варіант відповіді

201.1.ПФ.С.02.ПР.Н.04 Що собою представляє контрольний процес?

1. Сукупність контрольних операцій;

2. Складова обліково-аналітичного процесу;

3. Сукупність методичних видів і прийомів,

224.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Орган ДКРС має право вдруге організувати планову ревізію об'єкта в разі:

1. Відсутності бухгалтерського обліку на об'єкті контролю

2. Недопущення посадових осіб органів ДКРС до проведення ревізії

3. Ненадання необхідних для перевірки документів

4. Всі відповіді правильні

5. Жодної правильної відповіді

239.3.ПФ.С.01.ПР.О.02 Акт ревізії містить:

(відмітити всі правильні відповіді)

1. Вступну частину

2. Описову частину

3. Констатуючу частину

4. Мотивуючу частину

5. Результативну частину

Діагностичні завдання

206.1.ПФ.Д. 02.ПР.Н.05 Необхідно, додержуючись логічної послідовності, перерахувати та надати коротку характеристику основних

етапів, з яких складається процес ревізії.

- оцінка і попереднє ознайомлення с системою обліку;
- узагальнення результатів ревізії та складання акта ревізії
- встановлення характеру діяльності об'єкту перевірки
- перевірка операцій і правильність складання документів
- підготовка до здійснення перевірок
- попередній огляд.

207.1.ПФ.Д. 02.ПР.Н.05 Виходячи з сутності наведеного переліку робіт необхідно визначити, до якого етапу контрольно-ревізійного процесу вони відносяться.

1. Вивчення всієї необхідної інформації про об'єкт, включаючи експрес-аналіз фінансового стану об'єкту та оцінку контрольної інформації, яку має ревізор.

2. Розробка програми ревізії, що складається з переліку конкретних робіт, які затверджуються керівником контрольного органу, що призначив ревізію.

3. Визначення методики ревізії як системи способів і прийомів, схем технології контролю, форм робочих документів ревізорів, контрольної інформації.

4. Розробка плану-графіку ревізії по кожному об'єкту, його складовим елементам і кожному спеціалісту ревізійної бригади, з указанням терміну проведення робіт і формуванням проміжної і контрольної інформації.

226.1.ПФ.Д.02.ПР.Н.06 З наведеного переліку документів необхідно визначити яким документом оформляються результати участі працівників органів ДКРС в якості спеціалістів в перевірках, що проводять правоохоронні органи?

1. Актом, який складається на бланку органу ДКРС та підписується спеціалістом, який приймав участь у проведенні перевірки

2. Довідкою, яка складається на бланку органу ДКРС та підписується спеціалістом, який приймав участь у проведенні перевірки

3. Довідкою, яка складається на чистому аркуші та підписується спеціалістом із зазначенням посади та назви органу, у якому він працює

Евристичні завдання

240.3.ПФ.Е.01. ПР.О.02 Скласти вступну частину акту ревізії.

Вихідні дані: Ревізія проводилась на ВАТ «Автозапчастини» Київського району. Ревізію проводив старший ревізор Донецького КРУ Іванов К.В. на підставі наказу по Донецькому КРУ від 2.06 поточного року

№470. Ревізійний період з 1.06 минулого року по 1.06 поточного року. Ревізія проводилась з 5 по 27 червня звітного року.

Право розпорядних підписів на документах мали: директор підприємства Киричук Т.К., головний бухгалтер Петров Г.Ц.. Ревізія проводилась за їх присутності.

Модуль 2. Ревізія діяльності підприємств, установ та організацій

Тема 6. Особливості контролю у бюджетних установах, організаціях та на промислових підприємствах

План практичного заняття

1. Статус бюджетної установи як підконтрольного об'єкта.
2. Ревізія кошторису бюджетної установи.
3. Особливості контролю на промислових підприємствах

Методичні рекомендації

Фінансування бюджетної установи чи організації з бюджету робить їх підконтрольними органам ДКРС. При підготовці до практичного заняття слід вивчити ст. 2 [Бюджетного кодексу України](#), щоб вміти визначати статус бюджетної установи, знати статус її коштів і майна, що можна зробити лише через розуміння поняття власності. За керівником бюджетної установи закріплюються повноваження щодо права управління коштами і майном у положеннях про установу чи організацію і це є важливою відправною точкою для здійснення у бюджетній установі державного фінансового контролю. Метод контролю в бюджетних установах є вираженням засад загального підходу до об'єкта контролю. В основі цих засад лежить поєднання загальнонаукових і специфічних прийомів пізнання, що дають можливість комплексно вивчити законність, достовірність, доцільність і економічну ефективність господарських і фінансових операцій та процесів на основі використання облікової, звітної, нормативної та іншої економічної інформації в поєднанні з дослідженням фактичного стану об'єкта контролю. Тому особливу увагу при вивченні теми потрібно звернути на завдання, принципи та методику контролю в бюджетних установах.

Господарський кодекс України визначає підприємництво як самостійну, ініціативну, систематичну, на власний ризик господарську діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. З

метою підготовки до практичного заняття студенти повинні згадати принципи діяльності промислових підприємств, а також докладно вивчити особливості проведення ревізії на промисловому підприємстві.

Щоб закріпити теоретичні знання слід вивчити конспект лекції за темою 6, та рекомендовану літературу, розглянути схеми, наведені на рис. 6.1, 6.2 роздавального матеріалу, підготувати інформацію у вигляді доповідей або повідомлень за планом практичного заняття, дати відповіді на нижченаведені стереотипні питання для самодіагностики, тестові завдання, а також діагностичні та евристичні завдання.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання понять «власність», «користування», «розпорядження», «бюджетна установа», «промислове підприємство»; принципів і особливостей ревізії в бюджетній установі й на промисловому підприємстві.

вміння визначати завдання контролю бюджетних установ та промислових підприємств, обирати та застосовувати методичні прийоми контролю, що дають змогу всебічно, повно і об'єктивно досліджувати господарські і фінансові операції підприємства, установи чи організації незалежно від форми і часу їх здійснення з метою виявлення, усунення і попередження вад і порушень у використанні фінансових ресурсів.

Рекомендована література

Література: основна [2, 6, 17]; додаткова [27].

Питання для само діагностики (стереотипні)

242.2.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Дайте визначення поняття „бюджетна установа”

243.2.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Дайте визначення ”Контроль в бюджетній установі”

244.2.ПФ.С.01.ПР.Н.01 На яких принципах базується контроль в бюджетних установах

245.2.ПФ.С.01.ПР.Н.03 Які існують сучасні підходи до трактування поняття „підприємництво” і до якого схильєтесь саме Ви

246.2.ПФ.С.01.ПР.Н.04 Яке основне завдання ревізії на промислових підприємствах

Тестові завдання (стереотипні)

247.2.ПФ.С.01.ПР.Н.01 Бюджетна установа – це суб'єкт, що

А) частково фінансується за рахунок бюджету

Б) повністю фінансується за рахунок бюджету

В) відповіді а і б

248.2.ПФ.С.01.ПР.Н.02 Зовнішній контроль за діяльністю

бюджетної установи здійснюється

- А) відповідним міністерством
- Б) Рахунковою Палатою
- В) власний варіант відповіді

249.1.ПФ.С.02.ПР.Н.02

Дотримання професійної етики

характеризує принцип:

- А) об'єктивності та неупередженості
- Б) повноти
- В) незалежності

251.2.ПФ.С.01.ПР.Н.02

Що відноситься до об'єктів ревізії

бюджетної установи:

а) Установчі документи, планові документи, нормативно-правові акти;
б) Управлінські рішення керівництва, планові документи, господарські договори, бухгалтерський та фінансовий облік, внутрішньогосподарський контроль;

в) Фінансова звітність бюджетної установи

252.2.ПФ.С.01.ПР.Н.02

Основною задачею ревізії бюджетної установи є:

А) Сприяння бюджетній установі в забезпеченні правильності ведення бухгалтерського обліку, законності та ефективності використання бюджетних коштів, формування достовірної фінансової звітності і організації дієвого внутрішньогосподарського контролю;

Б) Визначення ризиків і оцінка їх можливого впливу на результати фінансово-господарської діяльності бюджетної установи;

В) Підтвердження законності проведених операцій бюджетною установою і їх достовірності.

255.2.ПФ.С.01.ПР.Н.04

Промислове підприємство можна визначити як

- А) бюджетне
- Б) державне
- В) орган виконавчої влади

256.1.ПФ.С.02.ПР.Н.02

Ревізія на підприємстві за ініціативою ДКРСУ може проводитись з періодичністю:

- А) 2 рази на рік
- Б) не частіше 1 разу на 2 роки
- В) не частіше 1 разу на рік

Діагностичні завдання

260.2.ПФ.Д.01.ПР.Н.04

Ревізори КРУ здійснювали комплексну ревізію фінансово-господарської діяльності ДП «Завод

«Електроважмаш». В ході ревізії виникла необхідність перевірки документів з обмеженим доступом. Встановити чи є у ревізорів право на дослідження таких документів та чи зобов'язані посадові особи підприємства надавати такі документи.

261.2.ПФ.Д.01.ПР.Н.02 Бригада ревізорів КРУ розпочинає перевірку міської лікарні. Перед початком перевірки вони зустрілися з керівниками лікарні, та представили тільки програму ревізії. Проаналізувати дану ситуацію з погляду обов'язків ревізорів щодо координації дій з працівниками об'єкта перевірки.

Евристичні завдання

263.2.ПФ.Е.01.ПР.Н.02 Визначити завдання ревізії в бюджетній установі та на промисловому підприємстві, порівняти їх. Відзначити особливості. Зробити висновки. Результат оформити в табличному вигляді.

Тема 7. Ревізія касових і банківських операцій

Питання до практичних занять

1. Задачі, джерела інформації, нормативні акти і напрямки контролю.
2. Контроль дотримання касової дисципліни.
3. Ревізія грошових коштів у касі.
4. Ревізія операцій із грошовими коштами на рахунках у банку.
5. Ревізія операцій із цінними паперами.

Методичні рекомендації

З досвіду контрольно-ревізійна практика, найбільше випадків порушень фінансової дисципліни допускається при здійсненні касових та розрахункових операцій, особливо операцій з готівкою. Тому це найвідповідальніша ділянка документальної ревізії. Метою практичного заняття є набуття студентами практичних вмінь і навичок з методики здійснення ревізії касових та банківських операцій. У процесі підготовки до практичного заняття студентам слід повторити згадати рахунки, узагальнюючі інформацію про наявність і рух грошових коштів (Клас 3 згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку) та Інструкції про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України, яка затверджена Постановою правління Національного банку України від 19.02.2001 №69 зі змінами і доповненнями щодо визначення та дотримання ліміту каси. Необхідно пам'ятати, що понадлімітні залишки готівки в касі підприємства визначаються прямим підрахунком за кожний

робочий день шляхом порівняння залишку готівки в касі на кінець дня зі встановленим лімітом, незалежно від того, здійснювалися у цей день касові обороти чи ні.

При розв'язанні завдань необхідно звернути увагу на важливість перевірки правильності видачі та використання підзвітних сум, виявлення фактів неправомірної видачі готівки під звіт робітникам, які повністю не розрахувалися за раніше отримані кошти, фактів несвоєчасної звітності, а також випадки передавання підзвітних коштів одним працівником іншому. При перевірці звітів про використання отриманих засобів особливу увагу слід приділяти дотриманню підзвітними особами встановлених строків складання авансових звітів, своєчасності повернення у касу підприємства залишку невикористаної суми, наявності оригіналів підтверджувальних документів.

Досягти поставленої мети можливо за умови: вивчення конспекту лекції за темою 7; розуміння основних положень Національних стандартів бухгалтерського обліку; вивчення рекомендованої літератури; вивчення схем, наведених в роздавальному матеріалі (рис. 7.1.-. 7.4.); вирішення практичних завдань. З метою перевірки якості отриманих знань, необхідно відповісти на запропоновані питання для самодіагностики, вирішити тестові та практичні завдання різного рівня складності.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання методичних рекомендацій з проведення ревізії касових та банківських операцій.

вміння та навички: проводити перевірку дотримання косової дисципліни підприємств та організацій, ревізію грошових коштів у касі та операцій із грошовими коштами на рахунках у банку, ревізію операцій з цінними паперами.

Рекомендована література

Основна [17, 20, 22, 23]; додаткова [33]

Питання для самодіагностики

264.2.ПФ.С.02.ПР.Н.01 Перелічити задачі та джерела інформації ревізії коштів.

265.2.ПФ.С.02.ПР.Н.01 Визначити методичні прийоми, напрямки ревізії коштів.

266.2.ПФ.С.02.ПР.Н.01 Визначте особливості інвентаризації каси.

279.2.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Який порядок ведення касової книги?

284.2.ПФ.С.02.ПР.Н.02 Ким і в які строки здійснюється контролю за

дотриманням касової дисципліни?

Діагностичні завдання

285.2.ПФ.Д.02.ПР.Н.03 Визначте дії ревізора перед початком ревізії наявності готівки в касі.

- а) запросити до каси головного бухгалтера підприємства;
- б) встановити, чи немає у касира не пронумерованих прибуткових і видаткових касових ордерів;
- в) з'ясувати, чи є у касира розписки про видачу грошей з каси;
- г) взяти розписку у касира й уточнити залишки готівки виведені в "Касовій книзі".

286.2.ПФ.Д. 02.ПР.О.02 Необхідно зазначити, якими прийомами ви будете користуватися, щоб виявити порушення в даному випадку; встановити, які нормативні документи порушено в даній ситуації.

Дані для виконання:

Згідно з касовими звітами міської лікарні №18 5-го серпня цього року отримано по чеку №398017 для виплати заробітної плати робітникам 210 000 грн., 6-го серпня цього року видано за платіжною відомістю № 141 — 160 000 грн., 7-го серпня цього року видано за платіжною відомістю № 142 – 38 000 грн., 8-12-го серпня цього року видана заробітна плата за видатковими касовими ордерами: Белову Б. В. – 1 350 грн., Славінському С. Й. – 800 грн., 13-го серпня цього року залишок суми, що була отримана для виплати заробітної плати, в розмірі 9 000 грн. здано до банку.

291.2.ПФ.Д.02.ПР.О.04 Необхідно встановити, який нормативний акт порушено в даній ситуації; зазначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання:

В ході ревізії встановлено: 2-го січня цього року на валютний рахунок ДП «Завод «Електроважмаш» зараховано 10 000 дол. США на суму 48 000 грн. Документи, які підтверджують цю операцію, крім виписки банку, відсутні. Зарахування валютних коштів на транзитний валютний рахунок відображено записом по дебету рахунку 312 і кредиту рахунку 744. Аналогічний запис здійснений 15-го січня цього року на зарахування 400 дол. США на суму 1 920 грн.

287.9.2.ПФ.Д. 02ПР.О.03

Необхідно: зазначити, чи правочинні дії касира та головного бухгалтера установи в даній ситуації. Обґрунтувати свою думку.

Дані для виконання:

Перевіряючи повноту і своєчасність оприбуткування в касі

грошових коштів, отриманих з поточного рахунку в банку, ревізор виявив, що касир Петренко П.О. за чеком № 073422 16-го червня цього року отримала 80 000 грн. на виплату заробітної плати робітникам, а оприбуткувала їх 20-го червня цього року. Вона ж отримала з банку 16-го жовтня цього року на відрядження 20 000 грн., а оприбуткувала їх 18-го жовтня цього року.

Касир Петренко П. О. і головний бухгалтер Касимов К. В. пояснили, що несвоєчасність оприбуткування коштів допущена з провини установи банку, яка не видавала своєчасно кошти на відрядження. Тому в першому випадку кошти, які були отримані на виплату заробітної плати, були частково витрачені на відрядження, а в другому випадку навпаки: кошти, які були призначені для відрядження, були використані для виплати заробітної плати.

Евристичні завдання

294.3.ПФ.Е.01.ПР.О.02 Заповніть проміжний акт інвентаризації каси (зразок 1), припускаючи, що фактична кількість грошових коштів 800 грн., по даним обліку 720 грн. Від імені касира напишіть пояснювальну записку по факту надлишку грошових коштів із вказанням причини

Таблиця

№з\п	Обєкти інвентаризації	Фактична кількість	Кількість по даним обліку	Відхилення	
				надлишок	нестача

Тема 8. Ревізія розрахунків

Питання до практичних занять

1. Завдання, об'єкти, і методичні прийоми контролю розрахунків
2. Ревізія розрахунків з підзвітними особами.
3. Контроль розрахунків з постачальниками за товарно-матеріальні цінності, роботи (послуги).
4. Ревізія розрахунків з покупцями і замовниками.
5. Ревізія розрахунків по претензіях та відшкодуванню матеріальних збитків.

Методичні рекомендації

У процесі виробничої та фінансово-господарської діяльності промислові підприємства та бюджетні установи на підставі укладених договорів і діючих форм розрахунків вступають в розрахункові відносини з партнерами,

постачальниками та покупцями, банківськими установами, податковими органами та іншими організаціями. При підготовці до практичного заняття студентам необхідно згадати основні положення бухгалтерського обліку розрахункових операцій, „Інструкцію про службові відрядження в межах України і за кордон”. Слід мати на увазі, що ревізію розрахункових операцій рекомендується розпочинати з аналізу результатів інвентаризації дебіторсько-кредиторської заборгованості. Ревізія розрахунків із підзвітними особами проводиться суцільним способом і розпочинається з перевірки дотримання встановленого порядку видачі готівки в підзвіт. При ревізії розрахункових операцій за рахунком 63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками”, використовується метод зустрічних перевірок. Слід пам'ятати, що при перевірці розрахунків по претензіям і відшкодуванням завданих збитків досліджується рух кожної суми на балансових рахунках 374 „Розрахунки за претензіями”, 375 „Розрахунки з відшкодування завданих збитків”, 947 „Недостачі і втрати від псування цінностей”, а також суми, які обліковуються у складі матеріалів у дорозі та ін. Ретельно перевіряється погашення заборгованості щодо розтрат, недостач і розкрадань. Важливим є стягнення з винних осіб визначених сум збитків, що здійснюється відповідно до Постанови КМУ „Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі і знищення (псування) матеріальних цінностей”.

Для набуття практичних вмінь та навичок щодо методики здійснення ревізії розрахунків студентам рекомендується ознайомитися з конспектом лекції за темою 8, необхідно знати основні положення Національних стандартів бухгалтерського обліку; чітко уявляти завдання й об'єкти контролю розрахунків; розрізняти методичні прийоми та процедури, які використовує ревізор під час дослідження. Перевірити засвоєння матеріалу можливо шляхом відповідей на питання для самодіагностики та вирішення запропонованих завдань різного рівня складності.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання методики проведення ревізії розрахунків.

Вміння та навички щодо застосування методичних прийомів контролю розрахунків, проведення контролю розрахунків з підзвітними особами, з постачальниками покупцями та замовниками й ревізії розрахунків по претензіях та відшкодуванню матеріальних збитків.

Рекомендована література

Основна 17, 20, 22. Додаткова 26.

Питання для самодіагностики

295.2.ПФ.С.03.ПР.О.01 Назвіть завдання, об'єкти, джерела інформації контролю розрахунків.

297.2.ПФ.С.03.ПР.О.01 Перелічити основні методичні прийоми ревізії розрахунків.

298.2.ПФ.С.03.ПР.О.02 Перелічити основні етапи ревізії розрахунків з підзвітними особами

299.2.ПФ.С.03.ПР.О.03 Які основні питання перевіряє ревізор в процесі контролю розрахунків з постачальниками за ТМЦ, роботи, послуги?

300.2.ПФ.С.03.ПР.О.04 Яким чином здійснюється ревізія з покупцями та замовниками?

301.2.ПФ.С.03.ПР.О.05 Назвіть завдання, об'єкти, джерела інформації контролю розрахунків по претензіях та відшкодуванню матеріальних збитків.

Діагностичні завдання

304.2.ПФ.Д.03.ПР.О.01 Комунальне підприємство перевело короткостроковий кредит банку в довгостроковий, оскільки з'ясувалося, що цей кредит має строк погашення протягом 12 місяців з дати балансу. У бухгалтерському обліку було зроблено запис:

Д-т 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»,

К-т 501 «Довгострокові кредити банків у національній валюті»

Перевірити правочинність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій.

305.2.ПФ.Д.03.ПР.О.01 Для переведення короткострокової позички, строк погашення якої закінчувався в грудні минулого року, у довгострокову в бухгалтерії комунального підприємства зроблено запис:

Д-т 501 «Довгострокові кредити банків у національній валюті».

К-т 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті».

Перевірити правочинність здійснення і правильність відображення в обліку господарських операцій.

310.2.ПФ.Д.03.ПР.О.02 Оцінити ситуацію з погляду законності здійснення. Оцінити дії посадових осіб, що забезпечують дотримання касової дисципліни.

Вихідні дані: По видатковому касовому ордері № 45 від 12 лютого була видана сума 365гр. на відрядні витрати комерційному агентові. По касових звітах за період з 1 по 12 лютого, чека банку й прибуткового касового ордера на суму 365 гр. не виявлено.

315.2.ПФ.Д.02.ПР.О.04 Сформулювати порушення для відбиття в Акті ревізії. Вихідні дані: При перевірці руху грошових коштів на розрахунковому рахунку ПТНЗ №12, не виявилось виписки банку за 23.06 минулого року. Тим часом, у банківській виписці за 24.06 того ж року відзначено, що вступне сальдо перенесене з 23.06. Наступна зустрічна перевірка в установі банку показала, що в цей день були зроблені в рівновеликих сумах обороти по дебету й кредиту розрахункового рахунку.

316.2.ПФ.Д.02.ПР.О.04 Скласти проект програми ревізії по перевірці правильності відбиття руху сум по розрахунковим (поточним) рахунках. Вихідні дані

Ревізором здійснюється перевірка руху грошових коштів по розрахунковим (поточним) рахунках.

Евристичні завдання

306.3.ПФ.Е.01.ПР.О.02 Перевірити повноту й своєчасність оприбуткування коштів, отриманих з банку, сформулювати порушення в акті ревізії.

Вихідні дані:

Перед початком ревізії за станом на 12 березня поточного року проведена інвентаризація каси дитячої поліклініки, у результаті якої недостач і надлишків коштів не виявлено. Надалі, при перевірці повноти оприбуткування сум, отриманих готівкою по чеках з банку, з'ясувалося, що касир по чеку № 0789 одержав 21 січня того ж року в банку готівкою 10000 грн., а по касі оприбуткував 1000 грн.

308.3.ПФ.Е.01.ПР.О.02 Установити в чому полягає порушення й сформулювати його в акті ревізії.

Вихідні дані: По видатковому касовому ордері № 56 від 25 березня були видані відпускні Гриценко И.С. у сумі 408 гр. Останній прибутковий касовий ордер на одержання Грошей з розрахункового рахунку для виплати заробітної плати датований 20 березня.

309.3.ПФ.Е.01.ПР.О.01 Оцінити ступінь ефективності функціонування системи внутрішнього контролю в бюджетній установі, для формулювання в акті ревізії.

Вихідні дані: Даючи оцінку стану ВХК по забезпеченню схоронності коштів у касі, ревізор запросив з бухгалтерії результати інвентаризації каси за минулий рік. Йому були пред'явлені акти інвентаризацій за станом на: 1 січня минулого року, 1 березня, 1 квітня, 1 серпня, 1 жовтня

й 1 січня поточного року.

314.3.ПФ.Е.01.ПР.О.02 Визначити в чому складається порушення?
Сформулювати порушення для відбиття в Акті ревізії.

Вихідні дані: Здійснюючи перевірку стану операцій на рахунках у банку, ревізор підняв виписки банку за квітень минулого року. По чеку №45 за 10.04.минулого року було отримано 1000 гр. в оплату за надані послуги. Обороти по дебету й кредиті, згідно виписок банку збігаються з відповідними журналами-ордерами. При перевірці журналу-ордера по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями й замовниками», де відбита кредиторська заборгованість підприємства коштує сума 1000 гр.

Тема 9. Ревізія основних засобів та нематеріальних активів

Питання до практичних занять

1. Завдання, методи та послідовність проведення ревізії основних засобів.
2. Ревізія операцій з основними засобами.
3. Ревізія правильності нарахування амортизаційних відрахувань.
4. Ревізія операцій з нематеріальними активами.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття з даної теми є набуття практичних вмінь та навичок з ревізії основних засобів та нематеріальних активів.

Продуктивність суспільної праці і темпи її зростання безпосередньо пов'язані з технічною озброєністю праці, величиною основних виробничих засобів і їх інтенсивністю використання. В процесі підготовки до практичного заняття студентам необхідно пам'ятати, що під час ревізії операцій з основними засобами на відповідність дотримання вимог чинного законодавства керуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби” та Законом України „Про оподаткування прибутку підприємств”. Ревізію слід розпочинати з часткової або повної інвентаризації основних засобів за місцями їх зберігання і використання. Важливо з'ясувати простої і невикористання придбаного технічно удосконаленого обладнання, яке фактично у виробництві не використовується звертаючи увагу на додержання правил його зберігання і консервації.

Зміст наступного етапу полягає у з'ясуванні доцільності і законності придбання основних засобів, правильності і повноти оформлення актів приймання основних засобів, своєчасності і повноти їх оприбуткування та

введення в експлуатацію. Аналогічно перевіряється процес реалізації та вибуття основних засобів. Нестача, псування, ремонт основних засобів також є об'єктами ретельної перевірки. Об'єктом ревізії операцій з нематеріальними активами є механізм формування їх початкової вартості.

Операцій з основними засобами передбачають нарахування їх амортизації. Тому при підготовці до практичного заняття студентам також важливо звернути увагу на особливості нарахування амортизації різних груп основних засобів та застосування різних методів її нарахування. Метод амортизації нематеріальних активів обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Слід пам'ятати, якщо зазначені умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням лінійного методу.

Досягти поставленої мети можливо за умови: вивчення конспекту лекції за темою 9; розуміння основних положень Національних стандартів бухгалтерського обліку; вивчення рекомендованої літератури; вирішення практичних завдань. З метою перевірки якості отриманих знань, необхідно відповісти на запропоновані питання для самодіагностики, вирішити тестові та практичні завдання різного рівня складності.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання завдань та методики проведення ревізії основних засобів та нематеріальних активів.

Вміння та навички щодо здійснення інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів, перевірки витрат на ремонт або поліпшення основних засобів, застосування методів нарахування амортизації.

Рекомендована література

Основна [17, 20, 23]; додаткова [32, 33]

Питання для самодіагностики

318.2.ПФ.С.04.ПР.О.01 Назвіть основні завдання ревізії операцій з основними засобами.

321.2.ПФ.С.04.ПР.О.01 Перерахуйте специфічні методи ревізії операцій з основними засобами

322.2.ПФ.С.04.ПР.О.01 Перерахуйте загальнонаукові методи ревізії операцій з основними засобами

323.2.ПФ.С.04.ПР.О.02 Назвіть послідовність дій при ревізії основних засобів.

324.2.ПФ.С.04.ПР.О.04 Що таке амортизація і якими методами вона нараховується?

Тестові завдання (стереотипні)

326.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Інвентаризація – це:

а) перевірка наявності та стану об'єкта контролю, яка здійснюється шляхом спостереження, вимірювання, реєстрації та порівняння отриманих даних;

б) встановлення дійсного, реального стану об'єкта перевірки і правильності його оцінки шляхом перерахунку, обмірювання, лабораторного аналізу та інших прийомів;

в) метод контролю, що використовується для перевірки правильності застосування норм питомих витрат сировини і матеріалів на виробництво певного виду продукції;

г) діяльність з визначення зустрічних зобов'язань.

327.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 Метою проведення інвентаризації в ході ревізії є:

а) визначення власного та залученого капіталу;

б) визначення фінансового результату;

в) перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності;

г) здійснення контролю за наявністю та рухом об'єктів, а також достовірністю бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

330.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 За характером проведення інвентаризації бувають:

а) повні та часткові;

б) наскрізні та індивідуальні;

в) заплановані, необхідні, контрольні;

г) суцільні та несуцільні.

337.1.ПФ.С.02.ПР.Н.03 При перевірці якості проведеної інвентаризації доцільно здійснити:

а) контрольну інвентаризацію;

б) повторну інвентаризацію;

в) суцільну інвентаризацію;

г) вибірккову інвентаризацію.

Діагностичні завдання

340.2.ПФ.Д.04.ПР.О.03 Перевірити правомірність відображення в обліку.

Унаслідок інвентаризації основних засобів ДП «Орбіта» по цеху № 3 виявлено нестачу двох приладів ПК-8 за обліковою ціною 1 780 грн на загальну суму 3 560 грн і надлишок трьох приладів ВМП-38 за обліковою

ціною 650 грн. на суму 1 950 грн.

В обліку відображено: Д-т 976 «Списання необоротних активів» - 1610 грн. Д-т 112 «Малоцінні необоротні активи» - 1950 грн. К-т 106 «Інструменти, прилади та інвентар» - 3 560 грн.

343.2.ПФ.Д.04.ПР.О.04 Повідомлення (авізо) від ДП «Завод «Спектр» від 15 квітня минулого року про оприбуткування безкоштовно переданої будівлі складу. Первинна вартість — 100 000 грн., знос — 70 000 грн.

Передача оформлена актом № 9 від 20 березня минулого року, на підставі якого бухгалтерія ревізованого підприємства, що безкоштовно передало заводу «Спектр» зазначений об'єкт, списала вартість складу з рахунку 103 «Будинки та споруди» в зменшення статутного капіталу і з 1 квітня минулого року припинила нарахування амортизації за вказаним об'єктом.

347.2.ПФ.Д.04.ПР.О.03 Згідно з актами ліквідації основних засобів № 14, № 15 від 2 січня минулого року і 20 січня минулого року списано два об'єкти основних засобів:

- 1) верстат точильний: первинна вартість - 2 960 грн., знос - 296 грн.;
- 2) агрегат зварювальний: первинна вартість - 10 000 грн., знос 2 300 грн.

Чи вірно зроблені у бухгалтерському обліку такі записи:

Д-т 976 «Списання необоротних активів» — на суму 10 364 грн.

Д-т 131 «Знос основних засобів» — 2 596 грн.

К-т 104 «Машини та обладнання» — 12 960 грн.

348.2.ПФ.Д.04.ПР.О.04 Амортизація за січень минулого року нараховувалась по таких об'єктах:

1) будівля складу, введення якої в експлуатацію не було оформлено актом - 1 340 грн;

2) передано в оперативну оренду корпус цеху № 3 - 1 400 грн.;

3) переведено на консервацію об'єкт - 300 грн.;

4) бібліотечні фонди - 40 грн.

Чи вірно у бухгалтерському обліку відображено:

Д-т 92 «Адміністративні витрати» - 3 080 грн.

К-т 131 «Знос основних засобів» - 3 080 грн.

349.2.ПФ.Д.04.ПР.О.03 Витрати ПТНЗ № 25 на придбання обладнання, що було в експлуатації і не потребує монтажу, становили 18 750 грн. (включаючи витрати на доставку). Ця сума облікована на рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів». Обладнання оприбутковано бухгалтерією за дебетом рахунку 104 «Машини та

обладнання» у кореспонденції з кредитом рахунку 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів» на суму 18 750 грн. Сума зносу обладнання за актом приймання-передавання основних засобів № 25 від 19 квітня минулого року - 7 500 грн.

351.2.ПФ.Д.04.ПР.О.02 Державному підприємству «Завод «Таурас» на підставі накладної № 150 від 20 квітня поточного року передано в рахунок погашення боргу устаткування на суму 2 400 грн., первісна вартість - 3 600 грн., нараховано зносу - 600 грн. В обліку цю операцію відображено як списання необоротних активів на суму 3 000 грн. і погашення кредиторської заборгованості заводу.

357.2.ПФ.Д.04.ПР.О.05 У січні минулого року державною науково-дослідною організацією безкоштовно одержані права на винаходи залишковою вартістю за актом приймання-передавання - 8 000 грн. і сумою нарахованого зносу - 1 200 грн. Оцінка ринкової вартості одержаних прав з урахуванням зносу становить 15 000 грн., а очікуваний строк їхньої експлуатації - 5 років. Протягом поточного року одночасно з нарахуванням амортизації безкоштовно одержаних прав бухгалтер установи щомісячно до складу оподаткованого доходу звітного періоду відносив суму 380 грн.

Тема 10. Ревізія операцій з товарно-матеріальними цінностями

Питання до практичних занять

1. Задачі, джерела інформації, нормативні акти і напрями контролю.
2. Ревізія збереження матеріальних цінностей.
3. Ревізія операцій, пов'язаних з рухом ТМЦ.
4. Ревізія використання сировини і матеріалів у виробництві.
5. Особливості ревізії малоцінних швидкозношуваних предметів.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є закріплення теоретичних знань та набуття практичних вмінь і навичок з методики ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями. Для досягнення поставленої мети рекомендується ознайомитися з конспектом лекції по темі 10, з вимогами законодавчих актів та нормативних актів.

Матеріальні цінності займають найбільш питому вагу в собівартості продукції. Тому правильна організація ревізії за витратами матеріалів має першочергове значення в процесі збереження і витрачання матеріальних цінностей. В процесі підготовки до практичного заняття

студенти повинні керуватися ПСБО 9 „Запаси”, Інструкцією по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, документів та розрахунків.

Ревізія операцій з ТМЦ розпочинається з інвентаризації, яка проводиться в місцях їх зберігання та розміщення вибіркоким способом.

Важливим є питання обстеження складських приміщень та місць збереження матеріальних цінностей. Ревізію операцій по надходженню матеріальних цінностей від постачальників рекомендується розпочинати з вивчення договорів поставки та перевірити повноту і своєчасність їх оприбуткування на склади підприємства. Вибірково за окремими видами матеріалів зіставляються дані складів про відпуск матеріалів із відповідними даними цехів і підрозділів про їх отримання. Крім того, перевіряються операції по відпуску матеріальних цінностей стороннім покупцям. При використанні сировини і матеріалів у виробництві перевіряється правильність розрахунків і застосування норм витрат сировини, основних і допоміжних матеріалів за діючими методами, галузевими нормативами.

Особлива увага приділяється перевірці операцій з малоцінними і швидкозношуваними предметами щодо правильності та обґрунтованість видачі працівникам підприємств за встановленими нормами спецодягу та спецвзуття у безоплатне користування. Крім того, необхідно вибіркоким методом перевірити своєчасність і правильність нарахування зносу МШП за рахунком 132 „Знос інших необоротних матеріальних активів” та віднесення його в дебет відповідних рахунків. Вибірковим методом перевіряються також операції по списанню непридатних до використання в експлуатації МШП.

Перевірити якість засвоєння матеріалу можливо шляхом надання відповідей на питання для само діагностики та вирішенням діагностичних та евристичних завдань.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання задач, джерел інформації, нормативних актів і методики проведення ревізії операцій з товарно-матеріальними цінностями.

Вміння та навички щодо застосування методів збирання інформації; проведення інвентаризації ТМЦ, сировини та готової продукції; перевірки стану збереження ТМЦ та стану складського господарства; перевірки порядку використання сировини і матеріалів у виробництві; узагальнення й систематизації матеріалів дослідження; об'єктивної оцінки і

аналізу інформацію, отриманої за результатами дослідження; внесення пропозицій та рекомендацій щодо реалізації результатів ревізії.

Рекомендована література

Основна [17, 20, 22, 23]; додаткова [26, 33]

Питання для самодіагностики

359.2.ПФ.С.05.ПР.О.01 Які основні завдання перевірки товарно-матеріальних цінностей.

360.2.ПФ.С.05.ПР.О.07 В чому полягають особливості перевірки малоцінних швидкозношуваних предметів.

361.2.ПФ.С.05.ПР.О.03 Які основні питання перевіряються при ревізії збереження матеріальних цінностей та стану складського господарства.

366.2.ПФ.Д.05.ПР.О.07 Ревізія операцій з матеріалами для господарських потреб і МБП.

368.2.ПФ.Д.05.ПР.О.05 Перелічити етапи ревізії операцій вибуття товарів.

Діагностичні завдання

377.2.ПФ.Д.05.ПР.О.01

Користуючись спеціальною економічною літературою, заповніть таблицю:

Таблиця

Типові порушення в обліку ТМЦ	Можливі причини порушення	Наслідки порушень	Шляхи усунення та попередження

381.2.ПФ.Д.05.ПР.О.05 Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: Відпущено середній школі за накладною № 114 від 27 березня минулого року матеріали за обліковими цінами на суму 1 600 грн. У бухгалтерському обліку зроблено запис:

Д-т 92 «Адміністративні витрати» — 1 600 грн.

К-т 205 «Будівельні матеріали» — 1 600 грн.

382.2.ПФ.Д.05.ПР.О.05 Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: На підставі акта № 24 від 17 березня минулого року списано зіпсовані матеріали за обліковими цінами на суму 300 грн.:

Д-т 947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» — 300 грн.

К-т 20 «Виробничі запаси» — 300 грн.

394.2.ПФ.Д.05.ПР.О.07 Необхідно: зазначити, якими прийомами ви будете користуватися, щоб виявити порушення в даному випадку; встановити, які нормативні документи порушено в даній ситуації.

Дані для виконання:

Комірник установи Д.З.Буряк видала в тимчасове користування бригадирові М.Я.Лучку новий набір спеціального слюсарного інструменту вартістю 280 грн., про що зроблені відповідні записи в картці складського обліку та в журналі реєстрації видачі спеціального інструменту. Під час інвентаризації з'ясовано, що М.Я.Лучко не повернув отриманий інструмент. За результатами в бухгалтерії зроблено запис:

Д-т 910 «Загальновиробничі витрати» — на суму 280 грн. К-т 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» — на суму 280 грн.

Евристичні завдання

375.2.ПФ.Е.05.ПР.О.04 Перевірити повноту й своєчасність оприбуткування матеріальних цінностей. Оцінити правильність відбиття в обліку.

Вихідні дані: Цукровим заводом на адресу державного підприємства «Бісквіт» відправлено по залізниці 25 т. цукру. Вагон з вантажем прибув на станцію призначення 21.12 поточного року й переданий під розвантаження. При прийманні цукру був складений Акт від 23.12 поточного року комісією в складі завідувача складом, комірника й бухгалтера. В Акті зазначено, що відповідно до документів постачальника, відправлено 25 000 кг цукру за ціною 2-10 за кг на загальну суму 52500 грн. При зважуванні товару виявлена недостача 150 кг цукру на суму 315 грн. Згідно Акту-приймання, бухгалтерією оприбутковано 24850 кг цукру. Недостача списана на витрати по статті «Собівартість реалізованих товарів». Акт не затверджений. Норма природних втрат у шляху для цукру становить 0,15%.

Тема 11. «Ревізія праці та її оплати»

План практичного заняття

1. Задачі, джерела інформації ревізії розрахунків з оплати праці.
2. Контроль обліку особового складу.
3. Ревізія розрахунків по оплати праці.

4. Ревізія розрахунків за страхуванням.

Методичні рекомендації

Контроль розрахунків з оплати праці є однією з найважливіших і спадних ділянок ревізійної роботи. Метою практичного заняття з цієї теми є оволодіння методикою перевірки праці та її оплати, яка є дуже специфічною, тому опанування її особливостями можливо за умови послідовного і ретельного вивчення конспекту лекції за темою 11, а також вимог законодавчих документів. При підготовці до практичного заняття в першу чергу студентам необхідно відслідкувати зміни що відбулись у законодавчих документах з оплати праці.

Ревізія розпочинається з перевірки обліку особового складу у відділі кадрів підприємства. Методика ревізії нарахування заробітної плати залежить від діючих форм і систем оплати праці. Наприклад, розрахунок оплати праці робітників відрядників і визначення об'єму виконання робіт перевіряють на підставі первинних документів обліку виробітку; на підприємстві з дрібносерійним і індивідуальним виробництвом, використовуються нагромаджувальні або разові наряди; якщо виробничий процес носить серійний характер, то контроль доцільно здійснювати на підставі маршрутних карт; при акордній системі оплати праці контроль здійснюють на підставі документів і обліку виконаних робіт на підставі нарядів; розрахунки заробітної плати спеціалістів залежать від правильності присвоєння посадових розрядів.

Важливим напрямом ревізійної роботи є ревізія розрахунків з органами соціального страхування на предмет правильності, повноти та своєчасності здійснених відрахувань.

Закріпити набуті вміння та навички можливо шляхом само діагностики за наведеними питаннями та вирішенням діагностичних практичних завдань.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання мети, задач, джерел інформації та нормативних актів; основних етапів та порядку здійснення ревізії.

Вміння та навички щодо отримання та обробки інформації; визначення та застосування відповідних методів контролю обліку особового складу, оплати праці та розрахунків за страхуванням; узагальнення й систематизації матеріалів ревізії, внесення пропозицій та рекомендацій щодо реалізації її результатів.

Рекомендована література

Основна [17, 20, 23]; додаткова [32,33]

Питання для самодіагностики

395.2.ПФ.С.06.ПР.О.01 Задачі, джерела інформації ревізії розрахунків з оплати праці.

396.2.ПФ.С.06.ПР.О.02 Порядок контролю обліку особового складу.

397.2.ПФ.С.06.ПР.О.01 Назвіть нормативно-законодавчі акти, якими керується ревізор під час перевірки оплати праці.

398.2.ПФ.С.06.ПР.О.03 Ревізія розрахунків по оплати праці.

399.2.ПФ.С.06.ПР.О.04 Ревізія розрахунків за страхуванням.

Діагностичні завдання

402.2.ПФ.Д.06.ПР.О.03 Необхідно: визначити, які порушення здійснені в наведеній ситуації; у випадку порушень зазначити винних; визначити, якими прийомами та на які нормативні акти повинен спиратись ревізор для доведення цих порушень.

Дані для виконання: Нарахування заробітної плати невиробничому персоналу в бухгалтерському обліку відображено таким записом:

Д-т 91 «Загальновиробничі витрати»;

К-т 661 «Розрахунки за заробітною платою».

403.2.ПФ.Д.06.ПР.О.03 Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: За угодою цивільно-правового характеру громадянином С. О. Слінченком для школи були виконані роботи на суму 120 грн. На підставі цієї угоди без посилання на акт прийняття виконаних робіт бухгалтерією підприємства відображено нарахування на рахунках бухгалтерського обліку оплати за виконані роботи утриманням податку з доходів фізичних осіб в сумі 12,05 грн.

404.2.ПФ.Д.06.ПР.О.03 Необхідно: зазначити, якими прийомами ви будете користуватися, щоб виявити порушення в даному випадку; встановити, які нормативні документи порушено в даній ситуації.

Дані для виконання: До сукупного оподаткованого доходу робітника К. В. Кутя, звільненого у зв'язку з призовом на військову службу, при обчисленні податку на доход бухгалтерією підприємства включено суму вихідної допомоги в розмірі двомісячного середнього заробітку.

406.2.ПФ.Д.06.ПР.О.03 Необхідно: проаналізувати наведену ситуацію; визначити, які порушення є в цій ситуації і хто їх здійснив; визначити подальші дії ревізора.

Дані для виконання: Слюсарю П.О.Сахну нарахована заробітна плата за час чергової відпустки в сумі 200 грн., виходячи з таких даних: сумарний заробіток за останні перед відпусткою 12 місяців - 2 400 грн.; відпустка надана на 25 календарних днів.
Перевірити правильність визначення суми нарахованих відпускних.

Тема 12. Ревізія виробництва та реалізації промислової продукції

Питання до практичних занять

1. Задачі, джерела інформації та напрямки контролю.
2. Ревізія виробництва та повноти оприбуткування промислової продукції.
3. Ревізія витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції.
4. Ревізія незавершеного виробництва у промисловості.
5. Ревізія операцій із реалізації готової продукції.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття з даної теми є засвоєння студентами методики ревізії виробництва та реалізації промислової продукції. Для розуміння теми рекомендується ознайомитися з конспектом лекції за темою 12. Для більш фундаментального засвоєння матеріалу необхідно знати вимоги законодавчих та нормативних документів стосовно ревізії виробництва та реалізації промислової продукції, вивчити рекомендовану літературу.

Збільшення обсягів виробництва та насичення ринку товарами є однією з найважливіших задач усіх галузей господарства України. Ревізію виробництва промислової продукції розпочинають із вивчення виробничої програми, її реальності та забезпечення її виробничими потужностями, сировиною, комплектуючими виробами, трудовими ресурсами. Основним нормативним документом з цих питань є Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. З метою встановлення достовірності величини фондів підприємства в ході перевірки необхідно ретельно вивчити виконання фондоутворюючих показників. Ревізуючи операції повноти оприбуткування виробленої промислової продукції, слід перевірити первинні документи і звіти по випуску і здачі продукції на склад та відображення даних в аналітичному обліку. Також необхідно перевірити правильність оцінки готової продукції на складах. Важливо звернути увагу на особливості обліку собівартості продукції. Особливе значення мають калькуляції собівартості продукції. Списання

сировини і матеріалів на виготовлення окремих видів продукції перевіряється шляхом звірки первинних та звітних документів структурних підрозділів з фактичними даними. Крім того достатню увагу слід приділити перевірці достовірності фактичних залишків по незавершеному виробництву. Важливим етапом ревізії є перевірка операцій з реалізації готової продукції. При цьому необхідно враховувати, що адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не входять до виробничої собівартості готової та реалізованої продукції.

З метою закріплення матеріалу при підготовці до практичного заняття необхідно підготувати відповіді до наведених питань для самодіагностики, тестових завдань та вирішити діагностичні завдання.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання мети, задач, джерел інформації та нормативних актів; основних етапів та порядку здійснення ревізії.

Вміння та навички щодо визначення та застосування відповідних методів ревізії виробництва та реалізації промислової продукції, узагальнення й систематизації матеріалів ревізії, здійснення реалізації результатів ревізії.

Рекомендована література

Основна [5, 17, 20, 22, 23]; додаткова [32,33],

Питання для самодіагностики

408.2.ПФ.С.07.ПР.О.01 Визначити основні задачі ревізії операцій з виробництва, реалізації і собівартості промислової продукції?

409.2.ПФ.С.07.ПР.О.01 Назвіть об'єкти перевірки операцій з виробництва, реалізації і собівартості промислової продукції?

411.2.ПФ.С.07.ПР.О.02 Які дії виконує ревізор в процесі перевірки виконання виробничої програми?

412.2.ПФ.С.07.ПР.О.03 Мета та завдання ревізії витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції

Тестові завдання (стереотипні)

413.2.ПФ.С.07.ПР.О.01 Об'єктами ревізії операцій з виробництва не являються:

- А) установчі документи
- Б) калькулювання собівартості
- В) фінансова звітність

414.2.ПФ.С.07.ПР.О.01 Виробнича програма не містить інформацію про:

- А) виготовлення продукції

Б) залишки готової продукції на складі

В) показники ритмічності виробництва

415.2.ПФ.С.07.ПР.О.01 Ревізію витрат на виробництво слід розпочинати з:

А) перевірки штатної дисципліни

Б) аналізу складу витрат на виробництво

В) перевірки правильності списання сировини

416.2.ПФ.С.07.ПР.О.05 До незавершеного виробництва належать:

А) готова продукція

Б) сировина

В) напівфабрикати

417.2.ПФ.С.07.ПР.О.06 Фактичний обсяг відвантаженої продукції перевіряється за даними:

А) фінансової звітності

Б) відомості 16, журналу-ордера 11

В) первинної документації

Діагностичні завдання

418.2.ПФ.Д.07.ПР.О.06 За даними складського обліку на складі готової продукції на початок серпня було 40 виробів, на початок вересня — 55, що підтверджується актом інвентаризації готової продукції від 15 вересня минулого року. За даними відділу збуту, покупцям відпущено за серпень 357 виробів, за обліковими даними, у серпні було вироблено та здано на склад 392 вироби. Виявити факт порушення.

419.2.ПФ.Д.07.ПР.О.06 Згідно з даними вантажних документів 02.03 минулого року на адресу покупця була відвантажена партія верстатів 2А-86 на суму 62 000 грн. Факт відвантаження відображено у відомості № 16 за лютий. Виявити факт порушення.

421.2.ПФ.Д.07.ПР.О.02 На ДП «Завод «Таурас» не здійснюється оперативний контроль з боку позавідомчої охорони за вивезенням готової продукції та не звіряється кількість, зазначена в перепустках і супроводжувальних документах, з кількістю фактично вивезеної продукції. Визначте дії ревізорів.

422.ПФ.Д.07.ПР.О.06 Відпускна вартість відвантаженої продукції за листопад минулого року відображена в бухгалтерському обліку підприємства проведенням: Д-т 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» на суму 48 300 грн. К-т 701 «Дохід від реалізації готової продукції» – 47 800 грн. К-т 115

«Інвентарна тара» — 500 грн., у тому числі:

- 1) приладів МО-220 — 2 100 грн.;
- 2) редукторів ПД-2 — 45 700 грн.;
- 3) вартість зворотної тари — 500 грн.;
- 4) попередня оплата за продукцію — 1 700 грн.

Тема 13. Ревізія результатів діяльності та власного капіталу підприємства

Питання до практичного заняття

1. Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми контролю.
2. Ревізія правильності оцінки отриманих доходів і визначення прибутку (збитку) за видами діяльності.
3. Контроль фінансового стану підприємства.
4. Ревізія капіталу, резервів та коштів цільового призначення

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є засвоєння студентами методики ревізії виробництва та реалізації промислової продукції. Для успішного вивчення теми студентам необхідно ознайомитися з конспектом лекції за темою 13, законодавчою базою щодо цього питання та рекомендованою літературою.

Основним завданням ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства є оцінка динаміки показників формування прибутку, обґрунтованості фактичної величини утворення і розподілу прибутку; перевірка достовірності даних обліку і звітності про фінансові результати; виявлення факторів, які впливають на формування прибутку; оцінка можливих резервів подальшого зростання прибутку на основі оптимізації обсягів виробництва і витрат, отримання інформації про стан і рух коштів за різновидами кожного капіталу. В процесі підготовки до практичного заняття студентам необхідно вміти визначати об'єкти ревізії, джерела інформації; згадати існуючі методичні прийоми ревізії, для чого звернутись до матеріалу теми 4.

Першим етапом ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства є перевірка правильності оцінки отриманих доходів і визначення прибутку (збитку) за видами діяльності. Для успішного вирішення завдань студенти повинні знати Закон України „Про оподаткування прибутку підприємств” і правила його застосування.

Оцінка фінансового стану підприємства є важливою для визначення його конкурентоспроможності і фінансової стабільності.

Доцільно також проаналізувати інформацію про стан і рух коштів за різновидами кожного капіталу.

З метою закріплення матеріалу при підготовці до практичного заняття необхідно підготувати відповіді до наведених питань для самодіагностики, тестових стереотипних завдань та вирішити діагностичні завдання.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання мети, задач, джерел інформації та нормативних актів; особливостей проведення та порядку здійснення ревізії.

Вміння та навички щодо визначення та застосування відповідних методів ревізії виробництва та реалізації промислової продукції, узагальнення й систематизації матеріалів ревізії, здійснення реалізації результатів ревізії.

Рекомендована література

Основна [5, 17, 20, 22, 23]; додаткова [32,33],

Питання для самодіагностики

424.2.ПФ.С.08.ПР.О.01 Назвіть основні завдання та джерела інформації ревізії результатів діяльності та власного капіталу підприємства.

353.2.ПФ.С.08.ПР.О.03 Що є об'єктами ревізії фінансових результатів і фінансового стану підприємства?

427.2.ПФ.С.08.ПР.О.03 Охарактеризуйте поняття «ліквідність».

428.2.ПФ.С.08.ПР.О.04 Назвіть джерела інформації перевірки операцій по формуванню та змінам статутного капіталу

429.2.ПФ.С.08.ПР.О.04 Перерахуйте етапи ревізії статутного капіталу.

Тестові завдання (стереотипні)

430.2.ПФ.С.08.ПР.О.02 Чи перевіряється під час ревізії результатів діяльності рахунок 75 „Надзвичайні доходи”

А) так; Б)ні; В) тільки на торгівельних підприємствах

431.2.ПФ.С.08.ПР.О.03 Чи потрібно ревізору при перевірці фінансового стану робити аналіз коефіцієнту обертання обігових коштів:

А) так; Б)ні; В)іноді

432.2.ПФ.С.08.ПР.О.03 При перевірці правильності списання дебіторської заборгованості ревізору слід користуватись:

А) П(с)БУ 10

Б) П(с)БУ 1, 10

В)додатки до П(с)БУ 10

433.2.ПФ.С.08.ПР.О.02 Чи проводиться при перевірці результатів діяльності зустрічна перевірка

А) так; Б)ні; В) при необхідності

434.2.ПФ.С.08.ПР.О.04 Чи повинен ревізор при перевірці власного капіталу оцінити платоспроможність підприємства

А) так; Б)ні; В) при необхідності

Діагностичні завдання

436.2.ПФ.Д.08.ПР.О.03 Синтетичні та аналітичні дані до рахунків 79 «Фінансові результати», 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)» за лютий минулого року балансовий прибуток (18 965 грн.) для оподаткування зменшений на суму витрат на утримання бази відпочинку (190 грн.), житлового будинку (690 грн.) та об'єктів комунального господарства (340 грн.), що перебувають на балансі ДП «Завод «Оріон». Визначте, чи є порушення.

437.2.ПФ.Д.08.ПР.О.02 У декларації про прибуток за I квартал минулого року завищено суму ПДВ на 91 грн., через що виявилися заниженими оподатковуваний прибуток і податок на прибуток. Дії ревізора?

442.2.ПФ.Д.08.ПР.О.04 Необхідно допомогти бухгалтеру підприємства з часткою державного майна в вирішенні наступних питань:

Якими проводками відобразити зазначену операцію в бухгалтерському обліку? Чи є сума перевищення доходом підприємства?

Вихідні дані: В момент здійснення ревізії на підприємстві склалася наступна ситуація.

Один з засновників підприємства зробив внесок в статутний капітал грошовими коштами, сума яких перевищує його заборгованість по внесках в уставний фонд. Бухгалтер звернувся за допомогою до ревізора.

Тема 14. Ревізія стану бухгалтерського обліку і звітності

Питання до практичного заняття

1. Ревізія організації облікової роботи в бухгалтерії.
2. Ревізія достовірності бухгалтерського обліку.
3. Ревізія стану внутрішньогосподарського контролю.

Методичні рекомендації

Метою практичного заняття є засвоєння студентами методики ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності. Для успішного вивчення теми студентам при підготовці до практичного заняття необхідно

ознайомитися з конспектом лекції за темою 14, законодавчою базою щодо цього питання та рекомендованою літературою.

Основним завданням ревізії обліку і звітності є гарантування достовірності даних про сплату податків, оцінки діяльності за минулий звітний період та прогнозування її на наступні періоди. На першому етапі перевірки ревізор повинен ознайомитися зі структурою бухгалтерського апарату підприємства, організаційними формами та методами ведення бухгалтерського обліку, вивчити дотримання функціональних обов'язків головним бухгалтером підприємства. Оскільки відповідне оформлення даних бухгалтерського обліку вимагає використання бланків встановленої форми та їх правильного заповнення, студентам рекомендується вивчити «Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку».

Бухгалтерський облік є суворо документальним, тому в процесі перевірки необхідно ретельно вивчити якість оформлення документації. Достовірність обліку і звітності в повному обсязі може бути визначена тільки через застосування відповідних методичних прийомів. Тому, при підготовці до практичного заняття студентам необхідно згадати сутність логічного методу, методи фактичної перевірки здійснюваної операції та метод зустрічної перевірки. Особливо відповідальною роботою ревізора є перевірка бухгалтерської звітності підприємства на відповідність Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», а також національним стандартам бухгалтерського обліку. Важливо звернути увагу на особливості перевірки стану внутрішнього контролю, яку доцільно розпочинати з вивчення положень про відділи і служби структурних підрозділів та посадових інструкцій окремих відповідальних працівників, розподіл їх службових обов'язків.

Контроль якості засвоєння матеріалу здійснюється шляхом надання відповідей на питання для самодіагностики, стереотипні тестові завдання та вирішенням діагностичних завдань.

Компетенції, яких набуде студент в результаті вивчення теми

Знання задач, джерел інформації, нормативних актів і методики проведення ревізії стану бухгалтерського обліку і звітності.

Вміння та навички щодо застосування методів збирання інформації; проведення перевірки відповідності синтетичного та аналітичного обліку, достовірності фінансової звітності, стану внутрішньогосподарського контролю, узагальнення й систематизації матеріалів дослідження; здійснення контролю щодо реалізації результатів

ревізії, зазначених в акті.

Рекомендована література

Основна [17, 20, 22, 23]; додаткова [32,33]

Питання для самодіагностики

443.2.ПФ.С.09.ПР.О.01 Назвіть основні задачі перевірки стану бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

444.2.ПФ.С.09.ПР.О.01 Назвіть нормативно-законодавчі акти, якими керується ревізор під час перевірки стану бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємстві.

445.2.ПФ.С.09.ПР.О.02 Яке завдання ревізії обліку і звітності?

446.2.ПФ.С.09.ПР.О.03 Які напрями перевірки фінансової звітності

447.2.ПФ.С.09.ПР.О.04 Перерахуйте джерела інформації перевірки стану бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Тестові завдання (стереотипні)

448.2.ПФ.С.09.ПР.О.01 Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємствах несе:

- А) головний бухгалтер
- Б) керівник підприємства
- В) робітники бухгалтерії

450.2.ПФ.С.09.ПР.О.01 Джерелами інформації ревізії стану бухобліку і звітності є:

- А) статут підприємства
- Б) законодавчі акти
- В) наказ про облікову політику

452.2.ПФ.С.09.ПР.О.04 Внутрішня контрольно-ревізійна служба є об'єктом перевірки ревізорів:

- А) так; Б) ні; В) не завжди

453.1.ПФ.С.02.ПР.Н.06 Керівник об'єкту контролю має забезпечити поновлення бухгалтерського обліку в строк не більше як з дати надіслання органом ДКРС відповідної вимоги.

1. Два місяці
2. Три місяці
3. Шість місяців
4. До наступного контрольного заходу

Діагностичні завдання

456.2.ПФ.Д.09.ПР.О.04 Для забезпечення працівників інструктивним матеріалом бухгалтерією міської ради оформлено річну

передплату на періодичні видання газети «Баланс», «Все про бухгалтерський облік», «Бізнес». Видання надходять із запізненням, деякі номери відсутні. Висновки ревізора?

457.2.ПФ.Д.09.3Р.О.03 У бухгалтерії відсутні графіки документообігу за господарськими операціями. Первинна документація не в усіх випадках своєчасно надходить до бухгалтерії. Яке зауваження може висловити ревізор?

459.2.ПФ.Д.09.ПР.О.02 У Книзі головних рахунків протягом ревізійного періоду сальдо за субрахунком 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» показувалось «згорнуто» за дебетом субрахунку і підраховувалось за алгоритмом: сальдо на початок місяця плюс оборот за дебетом — оборот за кредитом. Отримані таким чином залишки за субрахунком 377 відображались у балансі. Які заходи необхідно вжити для коригування показників звітності?

461.2.ПФ.Д.09.3Р.О.03 Для здійснення обліку основних засобів бухгалтерією державного підприємства ведуться такі облікові реєстри: журнал № 4, інвентарні картки на об'єкти основних засобів, опис інвентарних карток, оборотні відомості в розрізі матеріально відповідальних осіб.

В інвентарних картках з обліку устаткування відображено такі показники: інвентарний номер, назва об'єкта, вартість, дата придбання. Чи має місце невідповідність вимогам, що висуваються до бухгалтерської документації?

462.2.ПФ.С.09.3Р.О.03 За результатами перевірки стану обліку розрахунків за рахунками 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 681 «Розрахунки за авансами одержаними», 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» виявлено, що в журналі № 3 відображаються такі показники: назва постачальника (кредитора), назва документа про надані послуги, одержані матеріальні цінності, сума до сплати з виокремленням ПДВ. Наприкінці місяця загальні підсумки оборотів за місяць переносяться до Книги головних рахунків. Які зауваження може зробити ревізор?

Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Конституція України. – К.: ЮРІНКОН, 1996. – 79 с.
2. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в

Україні». – <http://www.rada.kiev.ua>.

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фінансовим правопорушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна» від 15.12.2005 р. № 3202-IV // Фінансовий контроль. – 2006. – №1. – С. 4 – 15.

4. Закон Украины «О банках и банковской деятельности» от 07.12.2000 г. № 2121-III // Приложение к газете «Налоги и бухгалтерский учет». – 2001. – №2. – С. 2–84.

5. Закон України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 22 травня. 1997р. (зі змінами і доп.) // Податки і бухгалтерський облік. – 2004.– № 64. – С. 2-62.

6. Бюджетный кодекс Украины. – Х.: ООО «Одисей», 2003. – 100 с.

7. Господарський кодекс України. – Х.: Фактор, 2003. – 260 с.

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади». – <http://www.kmu.gov.ua>.

9. Інструкція про порядок проведення ревізій і перевірок державною контрольно-ревізійною службою в Україні: від 3 жовтня 1997 р. № 121 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 44. – С. 265.

10. Білуха М.Т., Дмитренко М.Г., Микитенко Т.В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підручник. За ред. засл. діяча науки і техн. України, д.е.н., проф. М.Т. Білухи. – Вид. друге перероб. і доп. – К.: Українська академія оригінальних ідей. – 2006. – 888 с.

11. Бардаш С.В., Дерій В.А., Петренко Н.І. Контроль і ревізія (практикум). – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 384 с.

12. Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія: Підручник. / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – 3-є вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 544 с.

13. Бутинець Ф.Ф., Бардаш С.В., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 512 с.

14. Вітвицька Н.С., Кузьмінська О.Е. Контроль і ревізія: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дис. – К.: КНЕУ, 2000. – 166 с.

15. Дерій В.А. Контроль і ревізія: Курс лекцій. – Бучач: МІФ, 2000. – 54 с.

16. Державний фінансовий контроль у Радянськiм Союзi. - Харків, 1928. – 44 с.

17. Державний фінансовий контроль: Навч.-метод. Посіб. для самот. вивч. дисципліни / Н.С. Вітвицька, І.Ю. Чумакова, М.М. Коцупатрий, М.Т. Фенченко. – К.: КНЕУ, 2003. – 408 с.

18. Дікань Л. В. Контроль і ревізія: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 327 с.

19. Доклад комиссии о проверке отчета Харьковского городского купеческого банка за 1889 год. – Харьков, 1890. – 31 с.

20. Національні стандарти бухобліку // Податки і бухгалтерський облік. Спецвипуск. – 2005. – № 8.

21. Отчет об экономическом состоянии Харьковской губернии. – Харьков, 1895. – 26 с.

22. Романів Є.М., Хом'як Р.Л., Мороз А.С., Корягін М.В. Контроль і ревізія. – Львів: Інтеллект-Захід, 2002. – 320 с.

23. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підр. – 5-е вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2004. – 253 с.

ДОДАТКОВА

24. Байбекова О.О. Про систему державного управління і контролю Швеції // Фінансовий контроль. – 2002. – №1.

25. Дорош Н.І. Державний фінансовий контроль: зарубіжний досвід і шляхи вдосконалення // Фінанси України. – 1998. – №1.

26. Крисюк В.І., Каленський М.М., Бутко А.Д., Юрченко О.В. Ревізія і контроль у промисловому підприємстві: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 126 с.

27. Мазур. Я. Верховная контрольная палата республики Польша (к истории вопроса) // Государство и право. – 1995. – №6.

28. Мамишев А.В. Характерні аспекти організації державного фінансового контролю за рубежом // Фінанси України. – 2003. – №11.

29. Мамишев А. Трансформації органів контролю в епоху тоталітаризму // Фінансовий контроль. – 2003. – №2 (15).

30. Мельничук В.Г. Незалежний державний фінансовий контроль в Україні та досвід зарубіжних країн // Фінансовий контроль. – 2002. – №2.

31. Мурашко В.М., Сторожук Т.М., Мурашко О.В. Контроль і ревізія фінансово-господарської діяльності: Навч. посібник / За заг. ред. П.В. Мельника. – К.: ЦУЛ, 2003. – 311 с.

32. Сухарева Л.А., Петренко С.Н. Контроль и ревизия: Практикум Учебное пособие. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2003. – 202 с.

33. Счетная палата Франции: (Из доклада Г. Миньо) //

Президентский контроль. – 1999. – №6.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації до семінарських і практичних занять з
навчальної дисципліни
«КОНТРОЛЬ І РЕВІЗІЯ»
для студентів спеціальності «Облік і аудит»
денної форми навчання**

Укладач: **Бондаренко Олена Олександрівна**

Відповідальний за випуск **Дікань Л. В.**
Відповідальний редактор

Редактор
Коректор

План 2009 р. Поз. №

Підп. до друку Формат 60x90 1/16. Папір ТАТРА. Друк офсетний.

Ум.-друк. арк. __, __. Обл.-вид. арк. __, __. Тираж прим. Зам. №

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої
справи*

Дк №481 від 13.06.2001 р.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ, 61001, м. Харків, пр.
Леніна, 9а